

De Berk

Verslag Pro Silva najaarsexcursie 2007

De berk is ooit door veel bosbeheerders als onkruid beschouwd én bestreden. Nu kijken we daar anders tegenaan. Berk levert een belangrijke bijdrage aan de natuurwaarde van het bos. Maar welke mogelijkheden zijn er voor de teelt van kwaliteitshout? Met deze vraag als uitgangspunt zijn de discussieleiders van Pro Silva Nederland en Vlaanderen drie dagen lang met 120 Nederlandse en Vlaamse bosbouwers het grensoverschrijdende bosgebied van Landgoed de Utrecht en Gewestbos Ravels ingetrokken.

Er zijn zes objecten bekeken in een vrij chronologische volgorde. Twee jonge tot zeer jonge opstanden, en verder kleinere opstanden van 30, 45, 60 en bijna 100 jaar. Er is veel gesproken over de te verwachten houtkwaliteit, de behandelingsmethodiek, het dunningsregime, het snoeien, het groeiritme en andere eigenschappen van deze boomsoort. Zoals bijvoorbeeld kort- en langloten en de onmogelijkheid voor berk om na een dichte stand weer door te groeien.

Conclusies heel in het kort: Berk biedt mogelijkheden voor teelt van kwaliteitshout, maar dat gaat niet vanzelf. "Je moet er vanaf het begin op sturen, anders zijn de kansen al direct verkeken." Er is een aantal kanttekeningen te plaatsen: op vroege leeftijd investeren, het aantal m³ per ha dat geproduceerd kan worden is relatief beperkt en er is een nog onzekere afzetmarkt voor berkenfineer.

ROBBERT WOLF, IDO BORKENT, ETIËNNE THOMASSEN
(Pro Silva Nederland)

Er is nog nauwelijks ervaring met gerichte berkenteelt in Nederland en Vlaanderen, maar wanneer we berken, ook in menging, op tijd vrij zetten kunnen we deze ervaring in de toekomst opdoen: letterlijk ruimte geven aan de berk dus! Misschien kunnen we de gunstige ecologische eigenschappen en de hoge belevingswaarde van berken in de toekomst dan aanvullen met een bescheiden rol voor houtproductie.

Tenslotte hebben we een drietal excursiedeelnemers gevraagd wat zij van deze dag vonden. Kaat Bogaarts, coördinator bij de Vlaamse bosgroepen en als zodanig betrokken bij het gewestbos Ravels: "Het is soms iets te vrijblijvend, en dan doet de discussie op de stopplaats er niet toe. Maar dat hangt ook wel wat af van het discussiegroepje. In een ander groepje was de informatie concreter en duidelijker, waardoor de discussie beter was." Luc Laeremans, elders coördinator bij de Vlaamse bosgroepen: "Ben ik het mee eens. Wel is het goed dat het een discussie is, en dat niet direct 'de waarheid' wordt verteld. De discussie over duurzaam bosbeheer is rode draad in Vlaanderen, en daar sluit deze dag goed op aan. Maar je moet opletten en filteren wat wel betrouwbare info is, en wanneer er uit de nek wordt gelald." Rob Filipsen, bosbeheerder bij de gemeente Epe: "ik ga vaker mee, en ik vind het iedere keer erg leuk. Praktische mensen hier; en ik altijd weer weg met het gevoel dat ik er wat aan heb gehad. Dat is de lol. We hebben ruim 800 hectare vooral productief douglasbos, maar de berk zal daar een rol in gaan krijgen, en ik weet nu ook beter hoe. Vroeg ingrijpen!" ■

Bron: Vakblad Natuur Bos Landschap
(www.vakbladnatuurboslandschap.nl)
Meer info en uitgebreid verslag: www.knbv.nl/prosilva